

סקירת ספרות בנושא מבחנים להערכת יכולת הבנת הנשמע בשפה שנייה

יניב גבאי-מילר

הדוח נועד לספק בסיס תאורטי ראשוני לפיתוח מבחן הבנת הנשמע בעברית במאלי"ו. ראשית מוסבר בו מדוע יש לבחון בנפרד את יכולת הבנת הנשמע: חלק ניכר מהקלט הלשוני שלנו, בחיים האקדמיים ובכלל, הוא אקוסטי. בשל מאפייניה הייחודיים של שפה דבורה הבנתו מערבת גם מיומנויות שאינן נדרשות להבנת הנקרא. תובנה זו מגובה בנתונים ממבחנים מקבילים בעולם, שעולה מהם כי המבנה המוערך בפרקי הבנת הנשמע בהם קשור למבנים המוערכים בפרקים האחרים, אך רחוק מלהיות זהה. בשלב הגדרת המבנה, מומלץ אפוא לשים דגש על חלקי המבנה הייחודיים להבנת הנשמע, שאינם נבחנים בשאר פרקי הבחינה: היכולת לעבד ולהבין – באופן אוטומטי ובזמן אמת – טקסטים בעלי מאפיינים של שפה דבורה. לאחר מכן הדוח דן בקצרה בכמה סוגיות ספציפיות שיש לתת עליהן את הדעת בעת פיתוח המבחן: אופי הטקסטים, מידת הקושי שלהם, אורכם והמידה שמשקפים בהם מאפיינים של שפה דבורה; האם להציג את הטקסטים בוידאו, או באודיו בלבד; כמה פעמים להשמיע את הטקסטים, ומתי להניח לנבחנים לעיין בשאלות; שפת פריטי המבחן; וסוגי מטלות שונים ותכונותיהם. לבסוף, נסקרים שישה מבחני הבנת הנשמע מרחבי העולם לאור הסוגיות שנידונו בדוח.